



ПАРЛАМЕНТ

Медиация службаны тирилтирге, аланы кёбейтирге оноулашхандыла

КъМР-ни Парламентини Билим берүү, илму эм жаш тѳно политика жаны бла комитетини кенгертлген жыйылыуунда республиканы школларында медиация службаланы ишлерине чырмау этген сылтаулаа кыралганды. Кенгешсе законла чыгарычу органын таматасыны орунбасары **Жанатайлы Салим**, республиканы Башчысыны Парламентде бла суд органлада келечиси **Мадина Дышкова**, депутатла, жууалпы министрстволаны бла ведомстволаны эм Жамауат палатаны келечилери да кыатышхандыла.

Аны ача, профилли комитетини башчысы **Светлана Азикова** жыйылганды медиация службаланы тирилти, аланы ишлерине жангы амалла синдириу жаны бла мадарланы юсперинден оюмларын айтырга чакырылганды. Жанатайлыны



тырга не зат чырмаганыны юсюнден айтханды: специалистлени профессионал билимлери жетмегени эмда бу структура кыаллаи борчла толтурганыны юсюнден кенг белгили болмаганы. Ол КъМКЪУ-да быллай кыулук кыралмаганына да эс бурганды. Вузда уа ол керек болганын бла кыалганын ачыклар мурат бла студентлени бла усталаны араларында соруу бардырылган эди. Андан ачык-ланганыча, жаш адамланы асламы араларында чыкыган даулашлагы башхала кыатышарларын сыймейдиле, аны кеслери тамамлап кыюаргы излейдиле. Алай усталла уа вузда аллай маккеме керек болганын, ол даулашланы тохтатыу бла угуй, алаагы кыатышмазга юйретирге кереклисин айтхандыла.

Кенгешде медиация службаланы магналарын жамауат анылмаганын, алаагы ышануулук болмаганын белгиленгенди. Дагыда школда директор, завучула, психологла бар эселе, быллай энци службала неге кыраадыла дегенде да чыкыгандыла.

Алай Нальчикни 9-чу номерли орта школуну директоруну орунбасары **Наталья Чепракова** уа ала федерал излемлеге тийишлиликде кыралгандарын эсертгенди. «Школ медиацияны службасы даулашханага жарашууну жолларын табарга болушадыла, - дегенди ол. - Ала макетпеледе сабийлеге келишуулукно жалчытууда уллу сынау бердиле».

Кенгешде башхала да селештендиле. Анда айтылган оюмла эге алынып, жууалпы министрствого эсерттиле кыбыл керюлгенди.

Алай Нальчикни 9-чу номерли орта школуну директоруну орунбасары **Наталья Чепракова** уа ала федерал излемлеге тийишлиликде кыралгандарын эсертгенди. «Школ медиацияны службасы даулашханага жарашууну жолларын табарга болушадыла, - дегенди ол. - Ала макетпеледе сабийлеге келишуулукно жалчытууда уллу сынау бердиле».

Кенгешде башхала да селештендиле. Анда айтылган оюмла эге алынып, жууалпы министрствого эсерттиле кыбыл керюлгенди.

Марьяна БЕЛГОРКОВА.

Жай солгу

Кѳл салыу бла кыайгырылулук

Чегем районну школларында кыралган жай лагерлеринде бусагытта биринчи бла орта класслада окугун аждо амал солуйду. Аланы асламысы кѳл сабийли эм кыюлайсыз юйорлендиле. Кюндюз ишлеген лагерлери Биринчи эмда Экинчи Чегемни 3-чу номерли школларында да бардыла. Хар смѳна 21 кюно барлыкды.

Сабийле заманларын заууклу втдорюрча лагерлеледе бар мадарла тиледиле. Мында

ишлегенле окуучулаа бѳт жарыккы тубейдиле, аш-азыккы да кѳл тюрлоперин хазырайдыла. Солуу программата кѳре, окуучула спортдан, маданиятдан эмда башха кружоколаага жюрюйдюле. Жюлаада кыюкыруулуккы, сауулуккы жашаууну юсюнден лекцияла, ушакыла да бардырылдыла. Терк-терк концертте да боладыла. Арада байламлыккы, шуѳлуккы кючюлеге да аслам эс бурлады. Мындан арысында да Чегем районда кыюлайсыз юйорлеге болушурча муниципалитетни сабий садларында да быллай онгла кыуар мурат барды.



Таманчылыу

Кир-кипчик жыйган орунланы – жерни тубюне

Нальчикде шахарны бетин бузмаза, кѳп жер алмазча эм архитектура жаны бла да тап келиширча кир-кипчик жыйычуу контернерлени жер тубюне орнатуу ишле бардырылдыла. Бююлюкде Кешков аты орманда аланы талай кескеги жарашдырылгандыла. Жюуккы заманда уа Аховов, Головкин, Суворов, Идаров, Кыбарты эмда 2-чи Таманская дивизия аты орманлада эм башха жерпеледе да отузун салырга мурат этилди.



Нальчик шахарны администрациясыны пресс-службасы.

Жюз айырмалы педагогуну сананы киргенди
2 бет

Усталыгы, кыармашуулуккы эсленмей кыалмаганды
3 бет

Аны игилигин сагынадыла, бек излейдиле
3 бет

Жаш боксчулаа аны айтыр затлары барды
4 бет

Лекцияла, ушакыла, ийнандырган шартла бла юлголе
4 бет

Нальчик шахар округну бир кесегинде бир-бир ишлеге чек салыууну (карантин тохташдырууну) юсюнден Кыбарты-Малкър Республиканы Башчысыны БУЙРУГУ

Нальчик шахар округну тийресиңде кыуругун аруудан аруугун мал ачыккыланганы бла байламла, Россей Федерацияны «Ветеринарияны юсюнден» 1993 жылда 14 майда чыгарылган 4979-1-чи номерли Законуну 17-чи статьясына тийишлиликде эмда Кыбарты-Малкър Республиканы Ветеринария управленийыны башчысыны 2017 жылда 14 июньда чыгарылган 38/02-1156-чы номерли оюунда тавып, кыуругун арууну терк окуна тунчукдурур муратда:

1. Нальчик шахар округну Шогенчук проклетиде, Коммунистическая, Кыбарты эмда Ногмов орманларында бир-бир ишлеге 60 кюно-

ге чек салырга (карантин тохташдырырга).
2. Карантинни кезиунде малланы, итлени бла киштиклени бу буйруккуну 1-чи пунктунда белгиленген тийрелден тышына чыгарырга, аланы ол жерпеледе сатарга да эркин этилмейди.

3. Кыбарты-Малкър Республиканы Ветеринария управленийысы Нальчик шахар округну жер-жерли администрациясы бла бирге кыуругун арууну тунчукдурур жаны бла мадарла жарашдырырга эмда аланы толтурурга керекди.

4. Бу буйрук кыбыл керюлген кюнден башлап кючюне киреди.

Кыбарты-Малкър Республиканы Башчысы
Нальчик шахар, 2017 жыл 16 июнь, №57-ПГ

Ю КОКОВ

Жыйылыу

Керимни фахмуллулуккун эмда адеплилигин суюнелеге жылдан-жылга танз кыошулады

Озган байрым ингирде Кырал концерт залда КъМР-ни халкк поэти Отарланы Керим тууганлы 105 жыл толганына аталган ингир болганды. Ары келгенле жылла турганда, экранда аны юсюнден презентация барганды, назмуларын артистле окугандыла, кесини ауазына да тынгаларга онг чыкыганды.

Жыйылыууну республиканы култура министри **Мухадин Кумахов** ачханды эм бардырганды. Биринчи сѳзю КъМР-ни Правительствосуну Председателени орунбасары **Таймураз Ахохова** бергенди. Ол, назмууну юсюнден кѳп аруу сѳз айтып, республиканы Башчысы Юрий Кокуну атындан Отар улуну тууган кюно бла жамауатын алгышлаганды.



Ызы бла санагы КъМР-ни Жазуучуларыны союзуну првленини таматасы **Белпайлан Муталип** чыкыганды. Ол, поэтни жашау жолуну юсюнден айта, аны кесини орус тилге кѳчюрген назмуларын окуганды эм аны малкър халккы кѳчюргѳнчюне аталган чыгармалары кыыйнылыккы документпеле



ридиле, шагатлыккы кыагытларыдыла, деп чертгенди. Отарланы Керимни жигитлигин кѳп ачы адам бла, ол санда дунияга белгили музыкант Энрико Карузо, художник Пабло Пикассо бла тенгештиргенди.

Татарстанны Жазуучуларыны союзуну првленини таматасы Рафис Курбанов а беш жыл мындан алга Белпайланы Муталип бла танышканын, андан бери бизни адабиятыбызга сейри эсе барганын айтханды эм Керимни бу кюноне атап, аны назмуларын татар тилге кѳчюргѳн, ол киталпы сауыгага келтиргеннин билдиргенди.

Андан соора малкър поэтни тизгинлерин ѳз

тилинде окуганды. Быллай киталпаны битеу Татарстанны библиотекалары алгандарын да айтханды ол.

Кыргыздан келген «Ала-Тоо» журналы баш редактору, Махмуд Кашгарлы атлы халкыла аралы сауыганы лауреаты Айдарбек Сарманбетов а малкър адабиятны иги билгенин кѳртюзгенди. Ол алада жашап кыайтан уллу посттерибиз Кайгысыны, Танзыяны, Керимни юсперинден айтханды, анда аланы эсде тутханларын белгилегенди. Ызы бла Отар улуну кесини тилине кѳчюргѳн назмуларындын бар немчансын окуганды.

Ахыры 2-чи бетдеди.

Жазылыу

«Заманны» - хар таулу юйге
Хурметли жамауат!
2017 жылны экинчи жарымына ас тилибизде чыкыган газетге жазылыу андан ары бардырылды. Сиз алыктын бу керекки жумушуну этмей тура эсеиз, почтага ашыгыгызы, негдесеиз заман бек аз кыалганды.
Жазылыууну алты айга багытасы – 815 сом 10 капекди.

Бизни индексбиз - 51532

Семинар

Интернет - басма органланы огларын кенгертичю себеби

2017 жылы 16 июнда Нальчикде «Район СМИ-лени онгарын Интернет кылай кенгертеди – аудитория, контент, реклама бла ишлеу» деген ат бла семинар бардырылганды. Аны ОГУП «Росейни Информациа телеграф агентствосу» (ИТАР-ТАСС), ТРОО «Гражданский союз» праволу технологияны арасы, ГКУ «КБР-Медиа» кыругандыла.

Окуу «Центр общественных коммуникаций» Мок Округа: развите

прикладных компетенций журналистов и редакторов районных и сельских СМИ через организацию открыток экспертных площадок в регионах РФ» проектин чегинде кыралганды. Проектни жашауда бардырырга кыралыны жаныдан болушук этленди. Гитче шахарада бла элдеде граждан тирлиге себеп болуу «Перспектива» фонд бардырган конурсха керё. Росей Федерацияны Президентини 2016 жылы 5 апрелинде «КБР-Медиа» кыруган керё.



Къ-МР-ни Басма эмда асамлы коммуникативия жаны бла кырал комитетини пресс-службасы.

ЖЕТИШИМ

Усталыгьы, къармашуулугьы эсленмей къалмагьанды

Алгаракьада Нальчикде Сабий эм жаш тылу чыгармачлыкь арада «Балалагьа жюргими береме» деген биртурсей конкурсу республиканы кезиунде «Техника чыгармачлыкьдан» эм иги ишег Тыннавуз шахара Мокьаланы Магометини атын жюртотген аравы устазы, «Авиамодель» сабий биригуино таматасы Руслан Бишенов тийшил болгьанды. Жюрийни оноуу бла ол конкурсу лауреатына сайланып, финалга кыыштыргьа тийшил керонгенди.

Руслан кеси билдиргенича, кыошакь билим бергени учуреденди урунган бошдан туюлдо. Ол гитче заманындан бери окуна итингенди устаз болурга. Аны ол сайлаууна у насихатчылары Гуданалы Юрусупов бла Александр Ерусупов да уллу себеплик этгенди. Бюгон да ала ана юпюк болганлай турадыла.

«Метор» клуго сизги жымьдан бери сайлау экинчи оюм киби болгьанды. Обеш жылны у мында устаз болуп юрөшөме. Бирге ишлегенича бары да болмагьанча



деген программаны хайырланады. Ол жеринден кыыйныракь деген магьана бла жарашдырылганды. Ага керё, гитчеле алгьа инструмента эмда материалла бла шагьрейленди, ызы бла планерени моделирин жарашдырырга тергуле этгерё ойрениди.

Жаш адамла техника жаны бла чыгармачлыкь эс бурючюн Бишенов сохталары жарашдырган планерени сынау халда учуруп керди, окуучулары торлю-торлю ишлеуге да элди. Хар ишде да адамы жетишими болмаса жарамайды.

Арт жылла ол окуучулар «Сигма» республиканы илму-практика конференциялада бла авиамодель эришуледе жетишме болура келеди. Алайды да, устазы ишине республиканы конкурса бийик багьа бичилгени сейр этчерга туюлдо.

Анатолий ТАЛAEВ, СУРАТДА: Руслан Бишенов окуучулары бла.

ОЮМ

Табийгатмы терсди огьесе бизни жауларыбызмы?

Шобат кюнню номеринде кюнню шьндюго халыны юсоден материал басмалган эдик. Ол жаны бла соорупа биогонлюке олспанды. Бизде быйылгы жай быллай торлю нек болгьаны бла байламлы энта да бир сейир оюм барды...

Кюнню халы бла байламлы тапсызлыкьча, ол санда Москвада уллу жел да, климат сауту сынаулары эсебиде дегенча оюмланы эшигере туюшеди. Биз ол жаны бла хапарлы болур оюн кеп жылланы биосфералы, геосфералы эм башха энци сауултаны темасы тинтен отставкада полковник бла сьешенгенис. Ол ушакьны босманларына ырызлыкьны бергенди, алай аты белгисизлей кылырын излегенис.

- Биогонлюке жалган уллу желлени кыругарга ойренигенди. Алай жел кесин кылай жюротюрюгендеди соруу а. Москвагьа жетерди огьесе Тулагьа, Твергьим, Рязаньгьа? Аны бир энци жегре бурурча алыкь алай технология жокьдула, деп тынчайтда полковник.

- Жаны башлануу былай сууукь болгьаны юсоден не айталкьсыз? Табийгьаты терсди огьесе Россияни душманларымы?

- Анга тюз жууабым жокьду. Климат саутунайларгьанлыны юсоден айтурга бек кыйынды – аны табийгьат коге ушаты кыюнда. Алай алгьа бу терминни тинтирик.

Озгьан еморно ортасанда геофизик аскерчиени алларына аспамланы кыргьан, алай аны хайрланылгьаны жашырылыкьла кылып, контроль системала да сезмеча алай сауту кыругарга бор салынган эди. Биогонлюке алай сауту жарашдырылгьанды. Анга литосфералы (геологиялы) дейди. Аны мурдору бизни планетаны кьаты «кьабугьун» – литосфераны – кюнчюн эркиликке чыгарырга



алай кыралгьанды. Аны борчу уа керек заманда, керек тийреде жалган жер тебеугеле, вулканы атылып чыгууларына, литосфера плитаны кымылдауларына эм геология кыралыулагьа себеплик этюуде. Ол жер юзюноно кьайсы белгиленген жерибде да хайрланылгьа болуучу. Аны иши бек тынды: жерни тыш кьатысын (литосфераны) керек жерде, тектоникалы кюн жыйылган тийреде, бир аз «тепдиртил», аны босланууну козгьайды.

Жерни тыш кьатысын жер туюбюнде отон неда вакуум чачдырлауа бла «тепдирдирди». Жалган жер тебеуно энци чабосталары болган электромангит эм акустика сигналла бла («Тесланы толкунлары») этгерде да жарайды.

- Керти жашуудан юлго?

- 2011 жылы 11 мартында Японияда Хонсю айрыканы шаркь жагьасыны тийреинде жер тебеу, ол кьозгьыган цунами толкунула, төт этжы ой тенги бирге кюрюлоп, автомобильне эм пассажир поездини жуул кетгенди, мекяланы ойгьандыла. Елгенлени саны 15 миңден артыкь болгьанды. «Фукусима»

атом станцияны бузулуундундун сора бу тийреге эм жагьагьа жууукьда суулгагьа радиоактив затла жайылгьандыла. Ол нефтени жарашдырган предприятияда атылурагьа бла от тошоуге, тирликни кырууна, Японияны алыкь бьомлерини экономика жаны бла кырысуулугьуна келтиргенис.

Экономика жаны бла заран, эм азындан, 309 миллиард доллар болгьанды. Жер тебеуно официал халда ачыкь этилген сылтау: денемгли тектоникалы плитаны араларында жыйылган кюч эркин болгьанды.

- Аны керти сылтауу а?

- Бир-бир экспертлени оюмларына керё, Алыскада ХАРП (НААРП) америкалы комплекси хайрлангьандыла. Станцияны 1997 жылда хайырланы башлагьандыла. Айтханларыча, мамыр муратла бла – полярный жарыктыкьны бийик частотада бла

Ақыры 4-но бетеди.

Эсе тутуу

Аны игилигин сагьынадыла, бек излейдиле

Огьары Малкьарны иги адамларындын бири, отуз беш жылны ичинде сабийлеге математикадан, программагьа компьютер технология кийрилгени бери уа информатикадан да дерле берип турган Атайыланы Мухарбий дуньадан кетгени тамы жыл болды. Ол аз заманын ичинде аны эсге тиюрмей, ахлууларындын сора да, устаз ньгерлеринден, окуучуларындын бир адам кьаламагьаны хакьды. «Ахшым адам, кеси кетсе да, аты жашар» деген нарт сьезде айтылгьаныча болгьанды.

Мухарбий 1956 жылда Кьазакьстанда «Кзыл-Будай» колхозда халкь таньган, белгий кыойчу, жазуучу, жамауатыбызны ийналгьа Атайыланы Магометни юйорюнде туугьанды. Эл школда окууун босийлаа, Кьабарты-Малкьар кырал университетни математика бьломюне кирип, 1981 жылда аны туюсханды. Андан ара жшауун сабийлаа бла байламы этип, Огьары Малкьарны 1-чи номерли школунда ишлеп тургьанды.

Ол арада Тау артын да радиотехника бьломде аскер кьулугьун бардырганьды. Анда да жьаны сыйы, намысын кьргенди, байламыкь бла кюрешкен заводчу командири, ызы бла компьютер управленигьаны таматасы этгенди. Тамата



лейтенантны ата-анасына бир неча керё ырызлыкь кьагыгьа келгенди. Эки жылдан Атайыл ушу колунда, сойген сабийлерине кьайтканды.

Мангьайлы жарьыган кийинден кызыгьанмаган, жууаш сьзюлу, сабыр Мухарбийни эли жамауту, биотюнда сабий артыкь сойгенди. Бам, ол кьара болсун деп, кишини жанына тие билмегени ючюн.

Окуучуларыны юйретгенде сора да, кеси да бир неча керё курсларга барып, компьютер технология жаны бла билими бьдогьорди. Школну директору Кьабартаны Халимат да таукул болуп республикада кьелден алгьа аламат компьютер классла ачкьандыла.

Эл жерде жашагьанлыкьга, Улуу Малкьарны сабийлери ол жаны бла кишиге хорлатмагьанларын а кесибиз

да кеп керё кьргенбиз. Тюрлю-тюрлю эришуледе, ачыкь дерследе, кьууанчы тебеушуледе да Атайыл бир жанында соеуип, аз да кесин кьрготмей, сабийлерин тамулелерин туюучусу куйды да эсиндеди.

Коллективде аны профкомуну таматасына айыргьан эдиле. Аны-Билим бериуну отличниги» деген сыйлы даражга, кеп торлю махталугьа тийиш кьргенди, сыйнамы этгенди.

Мухарбийни аriu юйюрю бар эди. Кьызчыклары Зуура бла Аминат, юй бичиси Битуланы Заида – «Билим бериуну отличниги». Кьыркь жылын ичинде школда ишын тохтамагьан устаз. Таматасы Ставропольда кьырал медицина университетини бошоп, Москва медицина академияда ординатурада окуйду. Ол наркологию психиатра. Кичиси уа Шиал Кьавьаны федерал университетини экономика факультетини бокьа турады.

Ишлегени жерине, юйюрюне да артыкь жерке кьыйриуюч, жорекле ырахатыкь, сабийлыкь салычу Мухарбий, дуньясын алышып, аланы барын да мудах этгенди. Жатхан жери жумушакь болсун отурулу кьарындашыбызны.

МУСКЬАЛАНЫ Сакинат.

Ангьагы

Пенсиягьыз кечинирге жетерик ахчаны эм аз елчеминден алаша эсе

РФ-ни Пенсия фондууны Кьабарты-Малкьарда бьломондон билдиргеничелерине керё, «Кьырал социал болушукьну башха кыошакьлары, ай сайын берилуучу тьлеуле.

Кьыошакь ача адам фондагьа заявлени жазып, битен керекли документлери жыйап кеттиргенде сора экинчи аны биринчи кюннен берилип башланды. Аны елчيمي саулай кьыралда неда регионну кесинде пенсиячыгьа жашуу этгер жетерик ахчаны эм элчеминде. Аны фидьасын тергенде, эсге былай

кьере болады. Республикада жашуу этгер жетерик ахчаны эм аз елчими 2017 жылы 1 январьндан бери 8500 сомду.

Бьлеуно алып ючюн, заявлени жазгьанда пенсиячы ишлемегенин урууну кыталгында кьертюртөргө, энци предкьимтелери жыйап кеттиргенде сора экинчи аны биринчи кюннен берилип башланды. Аны елчими саулай кьыралда неда регионну кесинде пенсиячыгьа жашуу этгер жетерик ахчаны эм элчеминде. Аны фидьасын тергенде, эсге былай

кьере болады. Республикада жашуу этгер жетерик ахчаны эм аз елчими 2017 жылы 1 январьндан бери 8500 сомду.

Бьлеуно алып ючюн, заявлени жазгьанда пенсиячы ишлемегенин урууну кыталгында кьертюртөргө, энци предкьимтелери жыйап кеттиргенде сора экинчи аны биринчи кюннен берилип башланды. Аны елчими саулай кьыралда неда регионну кесинде пенсиячыгьа жашуу этгер жетерик ахчаны эм элчеминде. Аны фидьасын тергенде, эсге былай

КУЛЬЧАЛАНЫ Зульфия.

Жазылыгьыз! Бу тапды!

Федеральное государственное унитарное предприятие «ПОЧТА РОССИИ» ФСП-1
Бланк заказа периодических изданий

АБОНЕМЕНТ На газету (Исчисл. изданий)

Заман Количество комплектов

На 20___ год по месяцам

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
---	---	---	---	---	---	---	---	---	----	----	----

Куда (Почтовый индекс) (адрес)

Кому (Имя)

Линия отреза

ДОСТАВЛЯЮЩАЯ КАРТОЧКА

П/В	место	литер
-----	-------	-------

На газету **Заман**

Стоимость	подписки	руб. коп.	Кол-во комплектов
	каталожная	руб. коп.	
	переадресовки	руб. коп.	

<input type="text"/>	<input type="text"/>	город
Почтовый индекс	<input type="text"/>	село
код улицы	<input type="text"/>	район
<input type="text"/>	<input type="text"/>	улица
дом	корпус	квартира

Фамилия И.О.

СПОРТНУ ВЕТЕРАНЛАРЫ

Жаш боксчулагга аны айтыр затлары барды

Кыргыстандын Кызырны жашы Музафарны көчөндө манга Элбурс району физкультур-ам спорт комитетинде айтан эдиле. Аны Тырнайуну «Геолог» спорт комплексинде боксдан бардырылган эришуелге дайым чакырылды. Анда ол жашланы сермешелерине кырайд, хорланыны саяулолугга кытышды. Ветеран спорту бу тюрлюсюне энчи эсе берген да бошдан тюрлюдү. Кеси заманында ол рингге көп керек чыкканды, республикалы, россиялы эм битеусоюз даражалы турнирлерде жетишми болу келгенди, анга СССР-ни спортнун устасы деген ат да берилгенди.

Музафар кеси айтанчына, бокс бла ол 5-чи класста окугубанында керешип башлаганды. Аны юйорю ол заманда Кыргызны кысблы жагында жашаганды. Тюз да онт чыккыналы, ол секцияга жазылды, ары жакпалы тюрлөргөнди. Бир кесекен да, таулуда Ата журтларына кайтканды, анда 7-жылкыш шоклуну Музафар тургубан эли Лашкутта боксчунды. Өзө блы Тырнайуну фабрика-завод ишге юйрөткөн шоклун да

таукуанды. Насыбына, боксун анда сыйгондиле, жаруу а регионда белгилу тренер Владимир Казгашев эдиргенди. Аны кылунда жаш, терх айнып, эришуелге да кытышыр башлаганды.

Биринчи улуу даражалы турнир «Спартак» биринчи турнирине 1958 жылда болганды. Анда умугландырлган боксун «Спартак» физкультур-спорт обществонун биринчилигини финалына дер жеткенди, комуш майдалны кытышанды. Аны жыйымдык команддага алгандыла, аны санында уа Музафар обществону ара советини битеуосоз биринчилигини кытыштыр керек эди. Алай жаш анда кесин сынапмаганды.

Бир жылдан ол турнир Нальчикке бардырылганды. Анга уа бийик жетишмелердин итинген спортнун тынгылы хазырланганды. Алга «Спартак» РСФСР даражалы биринчилиги бардырылганды, мында жаш алчылыккыны тыктырмаганды. Бир айдан а россиялы жыйымдык команданы капитаны болуп, Совет Союзну гимин ойнаганларында, «Спартак» обществону ара советини бирин-

чилигини байрагын көтюргенди. Анда да Музафар эм мочлго эди.

Жетишми боксчуну спортта андан ары ёсөрге да онгу бар эди, аны Дондагы Ростохка, Москвага окуяна чакыргубандыла. Алай юйорюнде болуму ючюн ол республикадан тышына кеталмаганды. Болсанда регионну жыйымдык командасыны санында тюрлю-тюрлю эришуелде сермеше тургубанды.

Акерде кылуклук эттенгенди, Закавказский эм Приволжийск аскер округланы биринчиликтеринде майдалла кытыканды. Эришуелени биринде уа спортнун устасына нормативни толтуруп, 1963 жылда спортнун устасы болганды. Алай блы республикадан бу сыйлат берилген биринчи боксчунаны санында киргенди.

Алай Музафар жангыз да рингге «хорланылары» бла белгини тюрлю ючю. Аны Совет Аскерде кылуклук эттен жыллары кариб кризис бла бир кезиге тошогенди, ол заманд уруш башланыр деген кыркыгда уа уллу эди. Аны бөлөмюн борчул халда Кубага ийгенди. Хал бир кесек тюзөлгенин, Кыргызлык улу

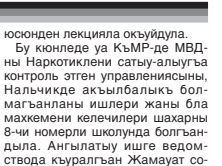


Анатолий ТЕМИРОВ. Сурат автордуну.

Профилактика

Наркомания эм наркотиклени законсуз сатыу-алуу бла кыкяуз ючюрю бардырыну халкыга аралы конюн бла байламлы республикалы полициячылары шоклада лагерлере бардыла, алада сабилелге саулык жашуу бардырыну магнанысы, өлор отун эм башха психотропны веществолар саулыкка кыаллай заран салганыларыны юсюндөн лекцияла окуйдула.

Бу кюнлөдө уа КМР-де МВД-ни Наркотиклени сатыу-алууга контроль эткери управленийсыны, Нальчикке акыткыбалгы болмаганыны иштери жагы бла маккемени келечилери шахары 8-чи номерли школунда болгандыла. Ангылталуу ишге ведомствода кыралган Жаматуну со-



Лекцияла, ушаккы, ийнандырган шартла бла юлгөлө



ветни члени, 7-чи номерли школну директоруну юйрөтти жагы бла оубубасы Зарема Цицинова да тири кытыкшанды. Сабилелге иги солурлары тежер, ол аланы спорт бла керешилге чакыргубанды. «Сиз жангы окууу жылда школга кыары алып, саулуугубузну ючлөт келгиле керексиз, аны ючюн а битеу мадалра этигендиле», - дегенди ол.

Аман кылыкка кылайы осал болумлага келтиргенлерини, саулыкка жашуу бардырырга кереклисини сатыу-алууга контроль эткен управленийны тамата оперуполомоченины тамата Давыдова, Аксылбалгык болмаганыны иштери жагы бла управленийны инспекторлары Оксана Хабеева бла Рюмета Хуштова айхандыла.

Полициячыла, школну башчылары бла тобешип, акыткыбалгык болмаганына законга бузуклык, этиче профилактика ишни бардырыну эм солду кезиге кыркыуусулукуну жалчытуну проблемаларын да сюзгендиле.

КМР-де МВД-ни пресс-службасы.

жөргөлө жетгини жауурдурга керек. Специалисттени оюмларына көрө, ол мурат бла америкалыла конюн халы бла байламлы жашырын сауутну Куба бла кыаршылыкка да хайрылангандыла...

2014 жылда НААРР станцияны тыкыткандыла. Ажырысы бла да жаккыны? АБШ-ни правителъствосундэн билдиргенерине көре, прокурат кесини борчун толтуру бошгаан эди.

Белгийли: магнанылы объектен эсни бир жанына бурруга сойосел, официал халда ол жабылган этеди дейдиле. Экинчи дуния урушун алпанда Западны ачыкчы илму басмасында атом тинтилую юсюндөн билдирилеу киргөзтөлмей тебигергенди. Кериси блы уа, АБШ энчи жашырын атом сауутну кыура жагы бла ишлегенди. Анга ушактан затла биз сюзген темада бола турдыла.

Артха кытайтшп, кесинге тиймеси да - Сагайтарына бирге ушакган болумла арт жылдада көпден-көп болуп бардыла. Бийик кытарал кылукчыла ишлегенде да АБШ-ны терселп башлагандыла. Кытайны Халк-азатла аскерини алам объеклини контрольда тутуу служба-сыны таматасы генерал-майор Чжоу

Табийгатты терсди огьесе бизни жауларыбызмы?

Акыры. Алы 3-но бетдеди. Жауунга бла жер кырууактылык - Геофизика сауутну экинчи кыуулу - метеосфералы (метеорологиялы конюн халы бла байламлы) - деп халарында андан ары полювик. - Аны мурдору атмосферанда конюн халын кыурадыла. Конюн халы бла байламлы сауут энчи бир жерде эм аз заманы ичинде хайрылангырга болуккуду улуу жауунда, уллу желле, торнадо, тайфунга. Ол эл мочк произведоткы хата кептирде. Алай эсе уа, аны кыаксы кыралгыс кыажуу хайрыланган эселе да, ол аны политика эм экономика болумун тюзуратасы.

Улуу жауунланы кызгысга иги тинтилгенди эм асламысында ол амал хайрылангыды. 1972 жылда америкалы аны хайрыланганларыны хатасында Вьетнамны юг тиресиинде бирин сабанла эм джунглиге адам агысы басманча мырдыла болгандыла.

Белгили «Полай» операция. Ол кезинде якиле жауун булудатла терк-терк коюшюно юйдигин жагындыла.

Ол амалны башха умту бла хайрылангырга да болады - кыргычлыккыны кыурача. Жаланда жауунланы мылыгык жетмеген

жөргөлө жетгини жауурдурга керек. Специалисттени оюмларына көрө, ол мурат бла америкалыла конюн халы бла байламлы жашырын сауутну Куба бла кыаршылыкка да хайрылангандыла...

2014 жылда НААРР станцияны тыкыткандыла. Ажырысы бла да жаккыны? АБШ-ни правителъствосундэн билдиргенерине көре, прокурат кесини борчун толтуру бошгаан эди.

Белгийли: магнанылы объектен эсни бир жанына бурруга сойосел, официал халда ол жабылган этеди дейдиле. Экинчи дуния урушун алпанда Западны ачыкчы илму басмасында атом тинтилую юсюндөн билдирилеу киргөзтөлмей тебигергенди. Кериси блы уа, АБШ энчи жашырын атом сауутну кыура жагы бла ишлегенди. Анга ушактан затла биз сюзген темада бола турдыла.

Артха кытайтшп, кесинге тиймеси да - Сагайтарына бирге ушакган болумла арт жылдада көпден-көп болуп бардыла. Бийик кытарал кылукчыла ишлегенде да АБШ-ны терселп башлагандыла. Кытайны Халк-азатла аскерини алам объеклини контрольда тутуу служба-сыны таматасы генерал-майор Чжоу

Чезнохону ведомствосу чыгарган эсеплөге көрө, 2008 жылда Кытайда көп кыыйлыккыла чыкканды жер тебиуле эм уллу жауунга Пенгангону аскери жашырын программасын жашауга кийиргени ючюн болгандыла.

Бу сауутну жарашдырганланы башха проблемалары да бардыла. Аладан эм магнанылысы: климат сауутну жорук бла ишлерча эм ол тюз да белгилгенен жерде кочюн көргөзтөл, башха тийреге заранын тийриме-ча эталмайдыла. Ол санда өз тийреге да, Аны себелли алай урушун юсюндөн айтан алыкка эрт-еди. Анга хазырлангыну юсюндөн сазгытысак тюзөрөкди.

Кылай-алай болса да, конюн халына уа не эсе да болганды.

Мени акылымга көрө, былайл станцияла орналган Алкскда, баям, башха жерде да, өзз ючюн, Норвегияда неда Гренландияда, конюн халы бла байламлы сауутну тинтти жагы бла ишле тири бардырыладыла. Бизни кыралда уллу жауунланы эм суу кыбуулан, суукк маяны эм Москвада кен кылган жайны сылтаулары да ол тинтилеле болганыларыны ишчилкик чыгысады.

Евгений ЦЕРНЬИ. «Комсомольская правда» газет. 15.06.2017 ж.

УЧРЕДИТЕЛЪЛЕ: КЫБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛА ПРАВИТЕЛЬСТВОСУ

Баш редактор АТТАЛДАНЫ Ж.Ж.

РЕДАКЦИЈА:
ТЕКУЛЛАНЫ Хауа (баш редактору оубубасы), ЖАНГУРАЛЛАНЫ Нажабат (баш редактору оубубасы), ТОКЪЛУЛАНЫ Борис (жаууналы секретары), МОКЪАЛАНЫ Эдуарда (беломню редактору), ТИКАЛАНЫ Фатима (беломню редактору).

ТЕЛЕФОНЫ:
Редактору провинциялы - 42-63-01.
Баш редактору оубубасыра - 42-38-21, 40-04-82.
Жууналы секретары - 42-66-85
Секретары - 40-93-62, Корреспондери - 42-63-52.

РЕДАКЦИЈАНЫ БЕ.ПОМ.ТЕРИ:
Полиτικά эм право - 42-24-02, 42-67-68.
Экономика - 42-66-73, 40-59-18.
Култур - 42-66-76.
Социал ишче - 42-75-82.
Курортла, туризм эм спорт - 40-39-93, 42-66-71.
Окуучулари бла билимлыкка жоркөткөтү эм жазылган - 42-79-94.
Энчи корреспондент - 42-68-72, Тизмачи - 40-28-97.
Операторла - 40-28-49, 42-39-65.

Редакция авторла бла кыргыз журналисттеринин. Кюп жазмагага редакция этилмейки эм ала арт кытайрымайдыла.

Газетте басылганы махаразатта айтылган оюмла редакцияны босоманга киргизиле. Алада айтылган Россей Федерациясы Басманы юскенди законуну тыншилгасы материалланы авторлары кесерди жууушылды.

Редакция авторлардан 400 гезит тизгенди (манчына бла жазмаган 5-6 бет) келино аймайды.

Газет Басманы эм асымасы информацийны эркинликерини курулууну жагы бла Кыбарга-Малкар регион ишчилекинде 2016 жылда 19 декабрьде регистраци этигенди.

Регистрация номер — ПИ № ТУ07-00118. Индекс - 51532

Газетти басмагы КМР-ни Басма эмда асымасы коммунисттикли жагы бла кыргыз комитетини компьютер службаасы хазыр этгенди.

Газет «Тетраграф» ООУ-ну тинтирмасында басманганды. Нальчик шахар, Ленин агы проспект, 33

Газеттени исерине тапдыруу ючюн КМР-ни почта сувьяны федеральнун Управленийсы жуушылды.
Телефонла: 76-01-28, 76-01-10

Газеттени рошшага сатыу ючюн КМР-ни «Респечен» акционер обществосу жуушылды.
Телефон: 42-49-34

Номерге графикте кере 19:00 сагытта кыол салынады. 20:00 сагытта кыол салынганды

ГАЗЕТНИ НОМЕРНИ ЧЫГАРЫЛА:
Османланы Хыбас-джурый редактору: Керечиланы Зульфия - жуууналы секретарыны оубубасыра; Зездаланы Лида - (1. 2-чи бетте); Селкяны Валентина - (3.4-чо бетте) - корректорла.
Тиражы 2100 экз. Заказ № 762. Багытасы 10 сомду.

360000, Нальчик, шахар, Ленин агы проспект, 5.
электрон почта: elbor_50@mail.ru

Окуучубузну анкетысы

- Газеттизде кыаллы рубрикала бла материалла сизге артыкка сейридиле?
- Кыаллы статьяла эм авторла сизни эсигизде кыалгандыла?
- Сизни акылыгызга көрө, не зат жетмейди «Заманга»?
- Кыаллы темаланы юсюндөн жазса, кыаллы проблемаланы көтюрө сие азирит газеттибиз?

Хурметли окуучуула!
Анкетыланы газетни тюртюнчү бетинде басманган адресе көрө нергизини тилейбиз.

УФСИН Жаматууат контроль халны тинтеди

Жаматууат жамауат комиссиасы Совайланы Алланы, Анатолий Барсагоуны, Заур Жемуховун, Хажаго Кочесокону кыууmundа эмда УФСИН-ни беломнюно таматасы Текаланы Ританы башчылыгында 1-чи эмда 3-чо номерли колониялада болгандыла алада турганланы болумларына, не ишлегенерине, аланы аш эмда медицина бла жалчытыу кылай кыурагына кыарагандыла. Мегжитге, килисизга да кирип киргендиле. Ол кюн приём да бардырылганды. Анга экулени жазылган эди да, ала башха колонияга кечююрлерин тилегенди. Ко-



миссияны членлери башха тутмакыла бла да ушак этгендиле, аланы сорулурларына жауап бергендиле.

Таматаланы кыыймталы сөзлери

УФСИН-ни тюртюнчю номерли колониясында республиканы угулонуну толтуруучу службаасынн ветеранларыны бусагында кылуклук эте турган жаш адамла бла тобешипулери болганды. Ала энди тереги айткангадыла. Сандулары уллу болгун абданланы насийхат сөзлерин мында саклайдыла, хайырынгга санайдыла. УИС-ни ветеранларыны советини председателини орунбасыры Кочменланы Мухтар, Сарайи Кареже, Заури Пешхов да бек алга закондан таймазга, аны тюз анылгарга кереклисини чертип айхандыла, кеслери ишлеген кезинде айткангадыла. Сандулары уллу болгун абданланы насийхат сөзлерины алга таяуек барырга, кыыйнылыккыны хорлай билирге, кыатынгандыла кылагы билиекти этрге чакырылганды.

«Теполени былай тобешипулери бек магнанылды. Ала жаш адамланы жуууны болурга юйрөтөди, борчларын терк эмда кыыймталы толтурууга келгендиле, деп белгилегенди 4-чо колонияны начальнигини орунбасыры Вита Шуквава. Мадина ЗАБАРОВА. КМР-де УФСИН-ни пресс-службасы.

Юйрету Капекле турган дарманла баггалыладан осал жарамайдыла

Аптекалада сатылган учуз дарманла баггалыладан осал жарамайдыла. Водородну перекиси

Бетигизде болган кыара тамгычыккыла неда башха жарачыккыла тырнала бла тьерден алга тергизини водородну перекиси бла сыйламай кыыймазгыс. Ол, аны уланмаудан сакылгандан тышында да, телени келтириуне да себеллик этеди. Алай бла анда болган кыара тамгычыккыла эм башха зат, басканыгызлай, тамырлары бла чыгып келликкеди.

Андан сора да, водородну перекисин дезодорантны орунуна хайрылангырга да болуккуду. Аны конюн келге жетер ючюн а, ол кыуруганлай, аны юсюне жазгырга болуккуду.

Бетни териси терк жылтыр кыала эсе, ол кемчилики перекисини болушулуу га кетерип амал барды. Аны тоника хайрылангырга болуккуду. Териге ол бир тюрлю хата салмайды.

Левомеколь» мааз да жаралга бек жайрады. Аны кыыйнган жеринге кыалын жазгырга керекди.

Апкыткыла Саулук, узак ёмюр, насып тежейбиз

Балкыаланы Розият, Хонанийн кызы, Кен-делене болшонган классодан устоз болуп ишлегенли иги кесек заман болады. Школда, элде да аны намысы жорюйдо, орну эмда уллу юйор до ёсдоргөндө. Терт сабийи, тогуз до туудуру барды.

Бу кюнлөдө уа ол кесини тууган конюн белгийдиле. Иччи ёгерлери, сабийлери, туудуклары, баш неси Сагит да аны жорелеринден кызыу аглышоюлдыла, саулык, юйор до ёсдоргөндө. Терт сабийи, тогуз до туудуру барды.